

ІНСТРУМЕНТАРІЙ TQM В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Головчук О.В.

Хмельницький національний університет, м. Хмельницький

Зростання масштабів глобалізації економічного простору і посилення у зв'язку з цим конкурентної боротьби на більшості сегментів ринку загострює проблему гнучкості підприємств, їх здатності своєчасно реагувати на зміну вимог і потреб споживачів. Вирішальну роль у забезпеченні такого рівня гнучкості відіграє активна інноваційна діяльність, результатами якої є створення нових продуктів чи послуг із заданими функціональними властивостями. Водночас рівень споживчої цінності нових продуктів визначається і їх відповідністю усталеним стандартам якості, наприклад, у сфері ергономічності, безпечності використання, екологічності та ін., що особливо важливо для продукції машинобудування. Дотримання цих стандартів на провідних підприємствах забезпечується завдяки функціонуванню системи загального управління якістю (TQM).

Аналіз принципів TQM показав, що в сукупності вони відповідають завданням управління інноваційною діяльністю – починаючи від орієнтації на вимоги і потреби споживачів, залучення усього персоналу до безперервного вдосконалення діяльності і розвитку їх компетенцій для прийняття обґрунтованих рішень, і завершуючи оцінкою ефективності планованих заходів з метою знаходження оптимального співвідношення між витратами і результатами. Це дає підстави для висновку, що така спорідненість філософії TQM і цілей інноваційної діяльності може служити основою для їх поєднання в процесі планування і реалізації інновацій на підприємствах.

З метою підтвердження цього висновку проаналізовано інструментарій TQM, який використовується для різних цілей управління якістю [1], з позицій його інформаційного наповнення. З'ясовано, що «причинно-наслідкова» діаграма Ісікави найкращим чином дає змогу діагностувати «вузькі місця» процесів створення продукції і встановити можливі напрями удосконалення як процесів, так споживчих цінностей самої продукції; діаграма Парето дає змогу виділити ключові чинники, що впливають на споживчу цінність продукції, тим самим мінімізувати число альтернативних напрямів інноваційного пошуку; контрольна карта дає змогу визначити точки флуктуації процесів і запобігти небажаному розвитку подій, що важливо для технологічного проектування і промислового освоєння інновацій; діаграми розсіювання і стратифікація надають можливість диференціювати процеси створення споживчих цінностей для різних цільових груп споживачів. Адаптація цих та інших інструментів TQM для поліпшення інформаційного забезпечення інноваційної діяльності і стане предметом наступних досліджень.

Література:

1. Какар Р. Философия качества по Тагути: анализ и комментарии / Р. Какар // Методы менеджмента качества. – 2012. – № 8. – С. 23–31.